

Motion till riksdagen 2013/14: MJ207

av **Jens Holm m.fl. (V)**

Minkfarmning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen beslutar att det i djurskyddslagen ska införas en ny paragraf, 4 a §, med den lydelse som framgår av sista stycket i motionen.

Motivering

År 2006 lade den socialdemokratiska regeringen i samarbete med Vänsterpartiet och Miljöpartiet fram proposition 2005/06:197 Skärpta djurskyddskrav för minkuppfödning. Tyvärr valde den borgerliga regeringen att inte gå vidare med propositionen med resultatet att situationen för minkarna inte har förbättrats. Visserligen har antalet minkfarmer minskat, men antalet minkar som dödas årligen har bara minskat från 1,3 miljoner 2001 till ungefär 1 miljon 2012, och framför allt har de knappast fått det bättre. Burarna och rutinerna på farmarna ser i allt väsentligt likadana ut som då och nya studier har visat att andelen djur med stereotypa beteenden är fortsatt hög på svenska farmar.

I en artikel i Applied Animal Behaviour Science i december 2009 visade forskare från Sveriges lantbruksuniversitet, med finansiering från pälsbranschen, att 70 procent av 150 minkhonor på två farmar utförde stereotypa beteenden, oavsett om de hade berikningsföremål eller inte. Dessa upprepade beteendemönster är en erkänd indikation på att ett djur inte får utlopp för viktiga naturliga beteendebehov. Men det är också välkänt att minkar hanterar stress på två olika sätt. De aktiva hanterar sin frustration genom utåtriktade beteenden, t.ex. stereotypa rörelser, medan de passiva stresshanterarna reagerar med inaktivitet. Studier från Danmark har visat högre halter av stresshormoner hos de minkar som är inaktiva än hos dem som visar stereotypa beteenden. Även forskning på andra djurarter visar att stereotypa beteenden till viss del faktiskt kan lindra frustration och stress, och att de djur som är inaktiva t.o.m. mår ännu sämre. De svenska studier som gjorts har inte tagit passiva stresshanterare i beaktande och inte heller mätt halter av stresshormoner

Fel! Okänt namn på

hos djuren. Detta tyder på att minkarnas upplevelse av stress på farmerna kan vara betydligt större än vad befintliga studier visat.

Under 2011 utförde länsstyrelserna inspektioner på 32 av landets omkring 70 minkfarmer. Bara 3 av 32 farmer klarade sig utan anmärkningar. Döda och/eller skadade minkar hittades på 22 procent av farmerna. På 19 procent av farmerna var burarna mindre än lagstiftningens minimimått. Föremål för sysselsättning åt minkarna saknades på hela 47 procent av farmerna. Pälsindustrin har alltså inte visat sig villig att leva upp till ens enkla, billiga berikningskrav som tillgång till halm, bollar eller ben, trots att det redan är ett tydligt lagkrav. Att pälsfarmerna då skulle klara av att ställa om till system som på allvar förändrar för djuren och minskar beteendestörningarna förefaller desto mer osannolikt.

Inspektionerna visade också på systematiska brister på andra områden: 50 procent av farmerna saknade giltigt tillstånd för sin verksamhet. Pälsdjursnäringens utredningen från 2003 rekommenderade att minknäringen helt eller delvis borde läggas ned om man inte senast till 2010 lyckades leva upp till djurskyddslagens krav på naturligt beteende.

Jordbruksverket har tagit fram regeländringar för pälsdjursuppfödning som träder i kraft stegvis sedan 2012. Dessa ändringar är tyvärr av så begränsad natur att det inte kommer att medföra någon märkbar förbättring för djuren på svenska pälsfarmer. Pälsdjursuppfödning i Sverige kommer att fortsätta att inskränka djurens välfärd och möjlighet till ett naturligt beteende. Därför behövs en lagändring.

Lagförslaget från 2006 är lika aktuellt nu som då och vi väljer därför att lägga fram det i oförändrad form, sånär som på att Djurskyddsmyndigheten ändrats till Jordbruksverket då Djurskyddsmyndigheten inte längre existerar. Vi anser därför att en ny paragraf, 4 a §, bör införas i djurskyddslagen med följande lydelse:

4 a § Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion.

Stockholm den 23 augusti 2013

Jens Holm (V)

Torbjörn Björlund (V)

Hans Linde (V)

Siv Holma (V)

Kent Persson (V)